

Na temelju članka 4.8. Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sustava električne energije u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 7/02, 13/03, 76/09, i 1/11) i članka 28d. Metodologije za izradu tarifa za usluge prijenosa električne energije, neovisnog operatora sustava i pomoćne usluge – Pročišćeni tekst ("Službeni glasnik BiH", br. 93/11, 61/14 i 95/16), na sjednici Državne regulatorne komisije za električnu energiju, održanoj 31. prosinca 2019. godine, donijeta je

ODLUKA

O IZMJENI ODLUKE O TARIFAMA ZA SUSTAVNU I POMOĆNE USLUGE

Član 1.

U Odluci o tarifama za sustavnu i pomoćne usluge ("Službeni glasnik BiH", broj 8/19 i 26/19), u članku 2. stavak (1) mijenja se i glasi:

"(1) Određuje se tarifa za sustavnu uslugu u iznosu od 0,5188 feninga/kWh.".

Član 2.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, a primjenjuje se od 1. siječnja 2020. godine.

Izreka odluke se objavljuje u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta BiH.

Obrazloženje

Način određivanja tarife za sustavnu uslugu i njeno podešavanje utvrđen je člankom 28d. Metodologije za izradu tarifa za usluge prijenosa električne energije, neovisnog operatora sustava i pomoćne usluge. Neovisni operator sustava u Bosni i Hercegovini (NOS BiH) svoje fakture za sustavnu uslugu upućuje svim vlasnicima licence koji električnu energiju preuzimaju iz prijenosnog sustava.

Od sredine 2017. godine, evidentan je rast veleprodajnih cijena električne energije u regiji, što se odrazilo i na povećanje cijena pomoćnih usluga u procedurama nabava kako za 2018., tako i za 2019. godinu. Rezultati nabave pomoćnih usluga za 2020. godinu pokazuju da je rast cijena zaustavljen, a kod nekih pomoćnih usluga evidentirano je i određeno smanjenje nabavnih cijena. Uvećani troškovi nabave pomoćnih usluga u prethodnom razdoblju su, posljedično, utjecali na smanjenje finansijskog suficita na računu svih usluga iz ranijeg razdoblja. Situacija je dodatno usložnjena značajnim smanjenjem preuzimanja električne energije iz prijenosnog sustava kupca Aluminij d.d. Mostar, te nenaplaćenim potraživanjima od istog kupca u iznosu od oko 3,1 mil. KM.

Prilikom donošenja Odluke o izmjeni odluke o tarifama za sustavnu i pomoćne usluge od 27. ožujka 2019. godine, konstatirano je da prihodi i rashodi u mehanizmu balansiranja ovise od velikog broja faktora kao što su fizički opseg gubitaka u prijenosnom sustavu, opseg pružanja pomoćnih usluga u odnosu na planirani, cijena energije regulacije i njenog angažiranja, cijena i opseg debalansa, te je definirano da će se kontinuirano pratiti primjena tarife, kretanje prihoda i rashoda, kao i prilika na balansnom tržištu električne energije, uz najavu da će se u odgovarajućem trenutku pristupiti podešavanju tarife za sustavnu uslugu.

Kako je tijekom 2019. godine zabilježen negativan saldo usluga u mehanizmu balansiranja elektroenergetskog sustava, te se zbog uvećanog opsega gubitaka električne energije u prijenosnom sustavu ista tendencija očekuje i u narednom razdoblju, to je potrebno pristupiti podešavanju tarife za sustavnu uslugu, uzimajući u obzir planirane troškove nabave pomoćnih

usluga i električne energije za pokrivanje gubitaka u prijenosnom sustavu u 2020. godini, kao i količinu preuzete energije iz prijenosnog sustava u istom razdoblju koja je prema Bilanci za 2020. godinu manja za približno 1,4 TWh u odnosu na prethodnu godinu.

Dakle, proračun tarife se zasniva na ponudama i rezultatima iz završenih tenderskih procedura NOS-a BiH za 2020. godinu, kao i na kretanju prihoda i troškova u razdoblju siječanj 2016. – prosinac 2019. godine, koji je iskazan kroz saldo usluga, prema sljedećoj tablici:

1.	Sekundarna pričuva (KM)	15.523.605
2.	Tercijarna pričuva nagore (KM)	6.062.558
3.	Tercijarna pričuva nadole (KM)	1.036.951
4.	Ukupan iznos za sekundarnu i tercijarnu pričuvu u 2020. godini (KM) 1.+2.+3.	22.623.115
5.	Ukupan iznos za gubitke u 2020. godini (KM)	42.533.930
6.	Ukupno planirani troškovi u 2020. godini (KM) 4.+5.	65.157.045
7.	Saldo usluga u 2016. godini (KM)	9.532.807
8.	Saldo usluga u 2017. godini (KM)	4.826.023
9.	Saldo usluga u 2018. godini (KM)	-10.021.408
10.	Saldo usluga u 2019. godini sa procjenom za prosinac (KM)	-1.140.000
11.	Saldo usluga iz prethodnog razdoblja (KM) 7.+8.+9.+10.	3.197.422
12.	Prihodi po osnovi salda debalansa i balansne energije (KM)	7.083.333
13.	Ukupno za izračun tarife za sustavnu uslugu (KM) 6.-11.-12.	54.876.289
14.	Energija (kWh)	10.576.887.535
15.	Tarifa za sustavnu uslugu (fening/kWh)	0,5188

Uzimajući u obzir prethodno navedeno, u cilju uravnoteženog odnosa prihoda po osnovi tarife za sustavnu uslugu i rashoda po osnovi plaćanja za nabavu pomoćnih usluga i energije za pokrivanje gubitaka u prijenosnom sustavu, te prihoda i rashoda po osnovi energije regulacije i odstupanja balansno odgovornih strana, tarifa za sustavnu uslugu se podešava na vrijednost 0,5188 feninga/kWh.

Dakle, podešavanju tarife je pristupljeno slijedom obaveze kontinuiranog praćenja prilika na balansnom tržištu, konstatirajući negativni saldo usluga u mehanizmu balansiranja elektroenergetskog sustava u 2019. godini, te potrebe stabiliziranja finansijske situacije u okviru mehanizma balansiranja. DERK će neovisno od ove Odluke, u okviru tarifnog postupka koji je u tijeku, uvažavajući dalja kretanja pokazatelja na balansnom tržištu i raspoložive informacije, zauzeti stav i odlučiti o potrebnom opsegu svih pomoćnih usluga i njihovom pojedinačnom i ukupnom finansijskom iznosu.

U skladu sa člankom 9.2 Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sustava električne energije u Bosni i Hercegovini, protiv ove Odluke može se pokrenuti postupak pred Sudom Bosne i Hercegovine podnošenjem tužbe u roku od 60 dana od dana primitka.

Broj: 04-28-5-446-1/19
31. prosinca 2019. godine
Tuzla

Predsjedatelj Komisije
Suad Zeljković